

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: **Aneta Kuchařová**
Název práce: **Vliv Henryho Kissingera na sblížení USA s Čínou**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
PhDr. Jan Bečka, PhD., Odbor obranné politiky, Sekce obranné politiky a strategie, Ministerstvo obrany ČR

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Aneta Kuchařová zaměřila svou bakalářskou práci na problematiku sblížení mezi Spojenými státy americkými a Čínskou lidovou republikou během prezidentství Richarda M. Nixona. Soustředila se na komplikovaný proces navázání alespoň neformálního vztahu s čínským vedením, na roli jednotlivých aktérů v tomto procesu (prezident, národní bezpečnostní poradce a Bílý dům jako takový, ministerstvo zahraničí atp.). Důraz klade na to, jakou roli sehrál Henry Kissinger, který působil jako Nixonův národní bezpečnostní poradce a v druhé administrativě i jako ministr zahraničí. Klade si přitom otázku (jak naznačuje i název práce), do jaké míry bylo zlepšení vztahů mezi Washingtonem a Pekingem „Kissingerovou zásluhou“ a do jaké míry k němu přispěl poměrně restriktivní přístup prezidenta Nixona k formulaci zahraničně-politických cílů a k jejich uvádění do praxe.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka shromáždila relevantní objem zdrojů – jedná se přece jen o téma, které je v odborné literatuře poměrně často zpracováváno, hlavní aktér sblížení Henry Kissinger ostatně sepsal i několik autobiografických i jiných publikací, kde se i otázkou Číny věnuje. Je proto často spíše problémem vyhodnotit, které zdroje jsou pro podobný výzkum přínosné, a které naopak nic nového nepřinášejí a nemá cenu se jimi zabývat – to se dle mého názoru autorce povedlo. Bylo by patrně možné ještě o něco více využít primárních zdrojů (odtajněné dokumenty americké diplomacie atp.), nicméně v tomto případě je i řada z nich velmi subjektivní povahy (např. zprávy o jednáních v Číně, které pro prezidenta vypracovával Henry Kissinger).

To, jak autorka svou práci strukturovala, považuji za vhodné. Pro pochopení toho, jak bylo sblížení s ČLR realizováno, je naprosto nezbytné pochopit i to, jak fungovalo utváření americké zahraniční politiky v režii prezidenta Nixona a Henryho Kissingera – to autorka velmi názorně ilustruje v první kapitole. Následně přechází k názorům obou mužů na možnost navázání vztahů s Čínou a následně na uvádění těchto plánů do praxe. Naprosto správně uvádí, že ačkoliv Kissinger byl a je často veřejností vnímán jako hybná síla stojící za Nixonovou cestou do Číny, původně nebyl o realističnosti tohoto projektu přesvědčen a iniciativa vycházela od prezidenta samotného. Za logické se dá považovat i ukončení práce právě únorem 1972, kdy prezident Čínu navštívil a došlo k podpisu tzv. šanghajského komuniké. Svým způsobem lze totiž tuto návštěvu považovat za praktický a hlavně symbolický vrchol čínské politiky Nixona a Kissingera – v druhém prezidentském období byl již Nixon čím dál více pohlcován aférou Watergate a jeho postavení na domácí politické scéně bylo oslabené – řadu slibů, včetně navázání plnohodnotných diplomatických styků s ČLR, nebyla realizována vůbec nebo případně až poté, co Nixon Bílý dům opustil.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z hlediska formálního neshledávám v práci žádné zásadní nedostatky, autorka dle mého názoru napsala odborně dobře zpracovanou, ale přitom i čtivou práci, v níž se stylistické neobratnosti či gramatické chyby de facto nevyskytují. Citační aparát je svým rozsahem a kvalitou svého zpracování zcela odpovídající pro tento typ práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka si vybrala téma, které dlouhodobě přitahuje pozornost historiků a zahraničně-politických analytiků a expertů, a které bylo již proto poměrně často zpracováno. Je tedy v zásadě poměrně těžké přijít s něčím „zcela novým“, to však ani není primárním cílem bakalářské práce. Dle mého názoru autorka velmi dobře popisuje fungování Nixonova Bílého domu a jednoznačně prokazuje souvislost mezi tím, jak Nixon a Kissinger nastavili vytváření zahraniční politiky, a konečným úspěchem sblížení s ČLR. Co se týče hlavního cíle práce, myslím,

že se jí podařilo i dobře zachytit dynamiku vztahu Kissinger-Nixon a přínos právě Kissingera (včetně jeho osobních návštěv v ČLR) pro sblížení jako takové.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Jak vnímá autorka na základě svého výzkumu čínskou percepci sblížení? Co přesně si Čína od tohoto procesu slibovala a byla její očekávání naplněna?

2) Byl by Kissinger schopen dosáhnout stejných či alespoň srovnatelných úspěchů, pokud by pracoval pro jiného prezidenta než Richarda Nixona?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Bakalářskou práci doporučuji komisi k obhajobě s hodnocením **výborně**. Je však třeba, aby autorka při obhajobě práce před komisí přihlédla i k připomínce ze strany oponentky.

Datum: 07. 06. 2015

Podpis: PhDr. Jan Bečka, PhD.